

Beeldenroute Ida Kleiterp Sculpture Route

joods historisch
museum
jewish historical museum

27.06 - 30.11.2008

Kindermuseum
Mezoëza
Nieuwe Synagoge
Onder tafel
Prentenkabinet
Nazaat
12 Stenen kussentjes
van Jacob
Filmportret
door Paul van den Bos
Aanbouw
Roos van Jericho
Toren van Babel
Grote Synagoge
Aartsmoeders
Verzoendeksel

Children's Museum
Mezuzah
New Synagogue
Under the Table
Print Room
Descendant
Jacob's Twelve
Pillow Stones
Video portrait
by Paul van den Bos
Annex
Rose of Jericho
Tower of Babel
Great Synagogue
Matriarchs
Mercy Seat

Met dank aan / With thanks to:
Stichting Vrienden van het Joods
Historisch Museum / Foundation
for the Jewish Historical Museum
in Amsterdam, Inc.

In deze beeldenroute met werk van de Amsterdamse beeldhouwer Ida Kleiterp (1948) neemt het *Verzoendeksel* een belangrijke plaats in. Het werk is gebaseerd op de beschrijving in de Tora van de Ark van het Verbond als houder van de verbondsteksten. Daarnaast ligt het kunstenaarsboek dat Kleiterp heeft gemaakt over haar eigen verzoening met het leven, haarzelf en de wereld. Andere beelden zijn onder meer *De Roos van Jericho*, *De Toren van Babel* en *Drie Aartsmoeders*, gehakt uit respectievelijk arduin, graniet en marmer. In dit werk komt Kleiterps interesse voor contrast goed naar voren, want elke steen is anders afgewerkt: de ene is glad gepolijst, de andere heeft nog beitelsporen. Ze zegt over haar beelden: 'In deze werken verdiep ik mij en onderzoek ik aspecten van mijn joodse identiteit. Vragen als: Hoe leef ik als joodse vrouw in Nederland, in een multiculturele stad? Wat zijn de verschillen tussen mij en de anderen? Wat veroorzaakt een conflict en spanningen? Maar ook, wat is de winst van die confrontatie? Mijn uitgangspunt is altijd een aan mezelf gestelde vraag. Die vraag of het antwoord werk ik verder uit in een object. Het eindresultaat is voor iedereen zichtbaar.'

Beeldenroute Ida Kleiterp Sculpture Route

In this sculpture route, featuring works by the Amsterdam sculptor Ida Kleiterp, one of the highlights is the *Mercy Seat*. This work is based on the Torah's description of the Ark of the Covenant, which contained the tablets that bore the Ten Commandments. The mercy seat that lay on top of the ark is associated with atonement and reconciliation. Alongside Kleiterp's *Mercy Seat* is an artist's book that she made about her own reconciliation with life, herself and the world. Other sculptures along the route include *The Rose of Jericho*, *The Tower of Babel*, and *Three Matriarchs*, made of bluestone, granite, and marble, respectively. These sculptures illustrate Kleiterp's interest in contrast, in that each variety of stone has been finished differently: one has been polished smooth, while another still shows the marks of the chisel. Kleiterp says, 'In these works I am probing deeply and investigating aspects of my Jewish identity. Questions like: How should I live my life, as a Jewish woman in Amsterdam, in a multicultural city? What are the differences between me and other people? What are the causes of conflict and tension? But also, what is the value of confrontation? I always begin by asking myself a question, and then flesh out that question, or the answer, in greater detail in the form of an object. The final result is there for all to see.'

Text at Ida Kleiterp's Installation in the Jewish Historical Museum

Life is no easy challenge. It is not what we hope for. It is not what we expect. It is not what we think we need. It is what it is.

The other is not the person we hope for. He is not what we expect. The other seems not to be the one we need.

Nor are we the persons we hope for, the persons we expect or even the persons we think we should be.

Reconciliation is a process in which we let go of the demands on what is. The process of making what is, is.

The veil of longings, thoughts, convictions and bigotry is pushed aside. The symbol of being is 'the place' between 'the wings' on the mercy seat of the aron hakodesh, the ark with the Stone Tablets. Here we reflect, sense and encounter the being, the Eternal. Here life, the other and self find unity under the measureless canopy of space and time in which all exists – both the contraries and their reconciliation.

Tekst bij installatie van Ida Kleiterp, tentoongesteld in Joods Historisch Museum

Het leven is een harde noot om te kraken. Het is niet wat wij hopen dat het is. Het is niet wat wij ervan verwachten. Het is niet wat wij denken dat wij nodig hebben. Het is wat het is.

De ander is niet wie wij hopen dat hij is. Hij is niet die wij verwachten dat hij is. De ander lijkt niet te zijn wie wij nodig hebben.

Wij zelf zijn niet wie wij hopen te zijn. Wie wij verwachten te zijn. Wie wij vinden dat wij moeten zijn.

Verzoenen is het proces waarin de eisen aan wat is worden losgelaten, opdat wat is is.

De sluier van verlangens, gedachten, overtuigingen, verkrampingen wordt weggeschoven. Het symbool van het zijn is 'de plek' tussen de 'vleugels' op de verzoendeksel op de aron hakodesj, de 'heilige' ark, de kist met de Stenen Tafelen. Daar wordt het zijn, de Eeuwige, het eeuwige, gedacht, gevoeld, ontmoet. Daar is het leven, de ander, het zelf verenigd in de onmetelijke ruimte en tijd waarin alles kan bestaan, de tegenstellingen en de verzoening ervan.

Text Rabbi Tamarah Benima
Amsterdam 2008